

УДК 336.71:502.131.1
DOI: 10.60022/3(5)-46S

Пахненко Олена Михайлівна

кандидат економічних наук
доцент кафедри фінансових технологій і підприємництва
Сумський державний університет, Україна

Pakhnenko Olena

Candidate of Economic Sciences
Associate Professor of the Department of Financial Technologies and Entrepreneurship
Sumy State University, Ukraine
ORCID: 0000-0002-4703-4078

Узлова Анастасія Олександрівна

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Сумський державний університет, Україна

Uzlova Anastasiia

student at the first (Bachelor's) level of higher education
Sumy State University, Ukraine
ORCID: 0009-0005-2433-0690

Міненко Гліб Олегович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Сумський державний університет, Україна

Minenko Hlib

student at the third (educational and scientific) level of higher education
Sumy State University, Ukraine
ORCID: 0009-0003-5464-8507

ESG-ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКУ В СИСТЕМІ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ

Анотація. У статті систематизовано основні канали впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банку: канал ризиків, інформаційний канал, канал фінансових ресурсів, канал ефективності діяльності, канал адаптивності та інституційно-регуляторний канал. Обґрунтовано, що вплив ESG-факторів має опосередкований характер і реалізується через зміну ризик-профілю банку, якості управлінських рішень, стабільності ресурсної бази, вартості капіталу, рівня довіри стейкхолдерів та здатності банку протистояти зовнішнім шокам. Визначено узгодженість виокремлених каналів із регуляторними вимогами НБУ щодо управління ESG-ризиками у фінансовому секторі. Наголошено, що позитивний вплив ESG-підходів не є автоматичним, оскільки формальна або фрагментарна їх імплементація може створювати додаткові витрати та посилювати операційні й репутаційні ризики банку.

Ключові слова: фінансова стійкість банку, ESG-фактори, стале фінансування, банківський сектор, ризик-менеджмент, банківське регулювання.

ESG APPROACHES TO ENSURING BANK FINANCIAL STABILITY IN THE SUSTAINABLE FINANCE SYSTEM

Abstract. The article examines ESG approaches to ensuring bank financial stability under the transformation of the sustainable finance system. The purpose of the study is to substantiate the channels through which environmental, social and governance factors influence bank financial stability. The article identifies six interrelated channels of ESG impact: the risk channel, the information channel, the financial resources channel, the operational efficiency channel, the adaptability channel and the institutional-regulatory channel. ESG factors influence bank financial stability indirectly, through changes in the bank's risk profile, the quality of managerial decisions, the stability of the funding base, the cost of capital, stakeholder trust and the ability to withstand external shocks. The risk channel is related to the integration of ESG criteria into credit analysis

and the improvement of loan portfolio quality. The information channel reflects the role of ESG disclosure in reducing information asymmetry and strengthening stakeholder confidence. The financial resources channel explains how a stronger ESG profile can improve access to funding and increase financial flexibility. ESG factors may also support bank financial stability through higher operational efficiency, better internal control, human capital development, technological resilience and cybersecurity. The adaptability channel highlights the role of ESG approaches in strengthening long-term resilience to climate, macroeconomic, regulatory, geopolitical and technological shocks. The institutional-regulatory channel reflects the transition of ESG from voluntary practices to supervisory expectations and regulatory requirements. The identified channels are consistent with the approaches of the National Bank of Ukraine to ESG risk management. It is emphasized that the positive impact of ESG approaches on bank financial stability is not automatic. Formal or fragmented ESG implementation may generate additional costs and increase operational or reputational risks. Therefore, ESG factors can strengthen bank financial stability only if they are systematically integrated into credit analysis, risk management, corporate governance, strategic planning, internal control and ESG risk disclosure.

Keywords: bank financial stability, ESG factors, sustainable finance, banking sector, risk management, banking regulation.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвиток сталого фінансування супроводжується поступовим переходом від добровільного врахування екологічних, соціальних та управлінських аспектів діяльності фінансових установ до їх інтеграції у регуляторні вимоги, банківський нагляд, систему управління ризиками та стратегічне планування. ESG-фактори дедалі більше розглядаються не лише як елемент корпоративної соціальної відповідальності чи нефінансової звітності, а як важлива складова оцінювання довгострокової стійкості фінансових установ, якості їхніх активів, доступу до капіталу, репутаційної надійності та здатності протистояти зовнішнім шокам.

Особливого значення ця проблематика набуває для банківського сектору, оскільки банки виконують ключову роль у перерозподілі фінансових ресурсів, фінансуванні реального сектору економіки та поширенні принципів сталого розвитку серед клієнтів і контрагентів. Трансформація системи сталого фінансування змінює вимоги до банківської діяльності: банки мають не лише забезпечувати ліквідність, платоспроможність і прибутковість, а й ідентифікувати, оцінювати та контролювати ESG-ризик, що виникають як у власній діяльності, так і внаслідок фінансування клієнтів. У цьому контексті фінансова стійкість банку набуває ширшого змісту, оскільки дедалі більше залежить від здатності банку інтегрувати ESG-фактори у кредитний аналіз, ризик-менеджмент, корпоративне управління, інформаційне розкриття та взаємодію зі стейкхолдерами.

В умовах євроінтеграції для України особливо важливим є наближення банківського сектору до європейських підходів у сфері сталого фінансування, розвиток практик відповідального кредитування та впровадження регуляторних підходів до управління ESG-ризиками. Водночас недостатньо розкритим залишається питання системного зв'язку між ESG-факторами та фінансовою стійкістю банку, зокрема через управлінські, ризикові, інформаційні та фінансові механізми такого впливу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика впровадження ESG-підходів у банківській діяльності та їх впливу на фінансову стійкість банків протягом останніх років активно досліджується у зарубіжній і вітчизняній науковій літературі. Значна частина сучасних досліджень зосереджена на емпіричному оцінюванні зв'язку між ESG-показниками, прибутковістю, ефективністю, ризиками та стабільністю банків. Зокрема, ці питання розглядаються у працях I. Pyka, R. Karkowska та A. Nosoń [1], а також R. Hamidjaуа та D. Danarsari [2]. Окремий напрям досліджень пов'язаний із вивченням конкретних каналів впливу ESG-факторів на фінансові результати та ризик-профіль банків, зокрема ризик ліквідності, вартість капіталу та результативність банківської діяльності. Ці аспекти висвітлено у працях J. Huang, S.-L. Hsieh та J. Wang [3], A. Doan та ін. [4], A. Ma, M. Shamsudin та M. Nabibullah [5]. Окрему увагу в сучасних дослідженнях приділено операційному, технологічному, безпековому та кліматичному вимірам ESG у банківській діяльності, зокрема їх зв'язку з кібербезпекою, операційним ризиком, політичною невизначеністю та системною фінансовою стабільністю. Ці питання розглядаються у працях E. Bruno, F. Pistolesi та E. Teti [6], A. Alam, A. Farjana, B. Sanchez та H. Banna [7], а також P. Bolton та ін. [8].

Протягом останніх років серед вітчизняних науковців також зростає інтерес до різних аспектів впровадження ESG у банківській діяльності. Зокрема, сучасні виклики, тенденції та напрями розвитку ESG-банківництва в Україні та світі узагальнено у дослідженні Л. Бондаренко [9], вплив ESG-ризиків на діяльність банків досліджено Л. Кльобою та ін. [10], а О. Руда та О. Марценюк [11] розглядають питання ESG-банкінгу як чинника сталого розвитку фінансової системи України.

Незважаючи на зростання кількості досліджень, присвячених ESG-банкінгу, ESG-ризикам,

сталому фінансуванню та фінансовій стабільності банків, у науковій літературі недостатньо систематизовано механізми, через які ESG-фактори впливають на фінансову стійкість банку. Більшість наявних праць зосереджується на окремих аспектах цієї проблематики – прибутковості, ефективності, ліквідності, вартості капіталу, операційних ризиках або регуляторному середовищі. Водночас напрями впливу ESG часто розглядаються фрагментарно, без поєднання в єдину логіку трансмісії ESG-факторів у фінансову стійкість банку. Це зумовлює необхідність узагальнення таких підходів і виокремлення взаємопов'язаних каналів, через які ESG-фактори можуть впливати на ключові складові фінансової стійкості банку.

Метою статті є обґрунтування теоретичних засад впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банку та систематизація ключових каналів цього впливу в умовах трансформації системи сталого фінансування.

Виклад основного матеріалу. Трансформація системи сталого фінансування зумовлює зміну підходів до розуміння фінансової стійкості банку. Якщо у традиційному підході фінансова стійкість банку переважно пов'язувалася з підтриманням достатнього рівня капіталу, ліквідності, платоспроможності та прибутковості, то в сучасних умовах її забезпечення дедалі більше залежить від здатності банку управляти фінансовими й нефінансовими ризиками, адаптуватися до зовнішніх шоків і враховувати довгострокові наслідки власних фінансових рішень. У межах сталого фінансування ESG-фактори стають важливими детермінантами фінансової стійкості, оскільки впливають на якість кредитного портфеля, ризик-профіль банку, стабільність ресурсної бази, вартість капіталу, рівень довіри стейкхолдерів та відповідність регуляторним вимогам.

Вплив ESG-факторів на фінансову стійкість банку має не прямий, а опосередкований характер і реалізується через низку трансмісійних каналів, пов'язаних із ризиками, інформаційною прозорістю, доступом до фінансових ресурсів, ефективністю діяльності, адаптивністю та регуляторною відповідністю (табл. 1). Такий підхід дозволяє розглядати ESG не лише як елемент нефінансової звітності або репутаційної політики банку, а як сукупність управлінських, ризикових та фінансових механізмів, що впливають на здатність банку підтримувати стабільну діяльність у довгостроковій перспективі.

Таблиця 1

Канали впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банку

Канали впливу	ESG-фактори	Механізм впливу ESG-факторів на фінансову стійкість	Вплив на фінансову стійкість банку
Канал ризиків	E: управління кліматичними та екологічними ризиками; S: соціальна відповідальність позичальників; G: корпоративне управління, контроль, комплаєнс	- включення ESG-критеріїв у кредитний аналіз; - відбір більш стійких позичальників; - раннє виявлення ризиків; - покращення якості портфеля; - ↓ кредитного, операційного, репутаційного ризиків	- ↑ якості активів; - ↑ стійкості капітальної бази; - ↑ стабільності прибутків
Інформаційний канал	G: розкриття інформації; S: взаємодія зі стейкхолдерами	- розкриття нефінансової інформації; - ↓ інформаційної асиметрії; - ↑ довіри інвесторів і вкладників; - стабілізація фінансування	- ↓ ризику ліквідності; - ↑ стабільності ресурсної бази
Канал фінансових ресурсів	Основні: G (прозорість, управління); E (зелені інвестиції)	- покращення ризик-профілю банку; - ↑ інвестиційної привабливості; - ↓ премії за ризик; - ↓ вартості капіталу	- ↑ доступності фінансування; - ↑ ліквідності; - ↑ фінансової гнучкості
Канал ефективності діяльності	E: енергоефективність; S: людський капітал; G: управління процесами	- оптимізація операційних процесів; - ↓ витрат; - ↑ продуктивності; - ↑ стабільності доходів	- ↑ рентабельності; - ↓ волатильності; - ↑ стабільності фінансових результатів
Канал адаптивності	E: врахування кліматичних ризиків; S: соціальна стабільність; G: стратегічне управління	- врахування довгострокових ризиків; - підготовка до різних сценаріїв; - диверсифікація ризиків	- ↑ адаптивності; - ↑ стійкості до зовнішніх шоків; - ↑ довгострокової фінансової стійкості банку
Інституційно-регуляторний канал	G: регулювання; E: кліматична політика	- відповідність регуляторним вимогам; - стандартизація ESG; - системне зниження ризиків	- ↓ регуляторного ризику; - ↑ довгострокової фінансової стійкості банку

Джерело: складено авторами на основі [1-8]

Канал ризиків є одним із базових механізмів впливу ESG-факторів на фінансову стійкість банку. Його дія ґрунтується на тому, що екологічні, соціальні та управлінські характеристики клієнтів і самого банку можуть впливати на рівень кредитного, операційного, репутаційного та комплаєнс-ризиків. Екологічна складова ESG проявляється через оцінку кліматичних фізичних і перехідних ризиків позичальників, зокрема їхньої залежності від вуглецевоємних видів діяльності, енергетичної неефективності або ризику додаткових витрат унаслідок переходу до низьковуглецевої економіки. Соціальна складова пов'язана з оцінюванням практик зайнятості, безпеки праці, відповідальності перед споживачами та громадами, що може впливати на стабільність бізнес-моделі позичальника. Управлінська складова охоплює якість корпоративного управління, внутрішнього контролю, комплаєнсу, антикорупційних процедур і прозорості ухвалення рішень. У разі інтеграції таких критеріїв у кредитний аналіз банк отримує можливість точніше оцінити ризик-профіль позичальників, виявити потенційні джерела дефолтів і сформувати якісніший кредитний портфель. Саме тому Європейський центральний банк розглядає кліматичні й екологічні ризики як драйвери традиційних категорій банківських ризиків, які мають враховуватися у бізнес-стратегії, управлінні та ризик-менеджменті банків [12].

Через канал ризиків ESG-фактори впливають на фінансову стійкість банку шляхом зменшення ймовірності накопичення проблемних активів, зниження потреби у додатковому резервуванні та обмеження потенційних втрат від реалізації кредитних, операційних або репутаційних ризиків. Якщо банк оцінює ESG-профіль позичальника до ухвалення кредитного рішення, він може уникнути фінансування бізнесів із високими екологічними зобов'язаннями, низькою якістю управління або ризиками соціальних конфліктів. У підсумку це підтримує якість активів, стабільність прибутків і стійкість капітальної бази.

Інформаційний канал пов'язаний із тим, що розкриття ESG-інформації знижує інформаційну асиметрію між банком, інвесторами, вкладниками, регулятором та іншими стейкхолдерами. У межах цього каналу ключову роль відіграє управлінська складова ESG, зокрема прозорість звітності, якість розкриття інформації, наявність зрозумілих ESG-політик, а також соціальна складова, яка проявляється через комунікацію зі стейкхолдерами і врахування їхніх очікувань. Якщо банк системно розкриває інформацію про ESG-ризики, кліматичні експозиції, політики відповідального фінансування, процедури оцінки клієнтів і власні цілі у сфері сталого розвитку, зовнішні учасники ринку отримують більше підстав оцінювати його як прозору та передбачувану фінансову устанovu.

Механізм інформаційного каналу можна описати через послідовність взаємопов'язаних ефектів: якісне ESG-розкриття підвищує прозорість діяльності банку; прозорість зменшує невизначеність щодо його ризик-профілю; зменшення невизначеності підвищує довіру інвесторів, вкладників і контрагентів; зростання довіри стабілізує ресурсну базу та знижує ризик ліквідності [3].

Канал фінансових ресурсів відображає вплив ESG на доступність і вартість фінансування банку. Його дія пов'язана передусім із управлінською складовою ESG, оскільки прозорість, належне корпоративне управління та відповідність очікуванням інвесторів зменшують сприйнятий ризик банку. Водночас екологічна складова також відіграє важливу роль, оскільки банки, які фінансують зелені проекти або декларують перехід до сталого фінансування, можуть отримувати доступ до спеціалізованих джерел капіталу, програм розвитку, зелених облігацій або міжнародних фінансових ліній.

Логіка цього каналу полягає в тому, що кращий ESG-профіль банку знижує премію за ризик, підвищує його інвестиційну привабливість і може зменшувати вартість залучення капіталу. У результаті банк отримує більшу фінансову гнучкість: має ширший доступ до ресурсів, може дешевше фінансувати активні операції, підтримувати ліквідність і менш болісно реагувати на зміну ринкових умов [4].

Канал ефективності діяльності пояснює, як ESG може впливати на внутрішню результативність банку. Екологічна складова в цьому каналі проявляється через енергоефективність, цифровізацію процесів, зниження споживання ресурсів та оптимізацію операційної інфраструктури. Соціальна складова пов'язана з розвитком людського капіталу, навчанням персоналу, підвищенням залученості працівників і формуванням відповідальної корпоративної культури. Управлінська складова проявляється через якість управління процесами, внутрішній контроль, стратегічне планування та мотиваційні механізми.

Механізм дії цього каналу полягає в тому, що ESG-практики можуть сприяти оптимізації операційних процесів, зниженню витрат, підвищенню продуктивності та стабільності доходів. Наприклад, інвестиції в енергоефективні рішення або цифровий документообіг можуть зменшувати адміністративні витрати; навчання персоналу з ESG-ризиків покращує якість кредитного аналізу; належне корпоративне управління знижує ймовірність помилкових управлінських рішень. У підсумку це впливає на рентабельність, знижує волатильність результатів і підтримує стабільність фінансових показників банку [5].

Окремо в межах каналу ефективності варто врахувати зв'язок ESG із операційним ризиком і кібербезпекою. Управлінська складова ESG не обмежується корпоративним управлінням у вузькому сенсі, а охоплює цифрову безпеку, контроль технологічних ризиків та здатність банку уникати втрат від збоїв, атак або порушень процесів [6]. Це дозволяє розглядати ESG як елемент підвищення не лише організаційної, а й технологічної стійкості банку.

Канал адаптивності відображає здатність банку враховувати довгострокові ризики, готуватися до різних сценаріїв розвитку подій і зберігати функціональність в умовах зовнішніх шоків. У цьому каналі екологічна складова ESG проявляється через урахування кліматичних фізичних і перехідних ризиків; соціальна – через оцінку соціальної стабільності клієнтів, працівників і громад; управлінська – через стратегічне планування, сценарний аналіз, стрес-тестування та здатність керівництва адаптувати бізнес-модель до змін зовнішнього середовища. На відміну від каналу ризиків, який більше стосується поточного управління конкретними ризиками, канал адаптивності орієнтований на довгострокову резильєнтність банку. Йдеться не лише про зниження окремого ризику, а про формування здатності банку витримувати комплексні шоки: кліматичні, макроекономічні, регуляторні, геополітичні або технологічні [8]. Саме тому ESG-підхід у сучасному банківському менеджменті має розглядатися не лише як інструмент відповідального фінансування, а як складова довгострокової стійкості банку до зовнішніх шоків.

Цей канал також пов'язаний із так званим страховим або буферним ефектом ESG. Так, у роботі А. Alam та ін. [7] досліджено взаємозв'язок між політичною невизначеністю, ESG-практиками та ефективністю банків і сформовано ідею «страхового ефекту» ESG, тобто здатності ESG-практик пом'якшувати негативний вплив невизначеності на банківську діяльність. Таким чином, ESG може не лише покращувати поточні фінансові показники, а й виконувати буферну функцію в умовах нестабільного інституційного або макроекономічного середовища.

Інституційно-регуляторний канал пов'язаний із посиленням ролі регуляторів у впровадженні ESG у банківську діяльність. Його дія базується на тому, що ESG поступово переходить із площини добровільних практик у площину регуляторних очікувань, наглядових підходів і стандартів розкриття. У межах цього каналу управлінська складова ESG проявляється через відповідність вимогам регуляторів, наявність стратегічних документів, внутрішніх політик, системи контролю та звітності; екологічна складова – через врахування кліматичної політики, кліматичних ризиків і стандартів сталого фінансування [2].

У практичному вимірі цей канал реалізується через стандартизацію ESG-оцінювання, інтеграцію ESG-ризиків у систему банківського нагляду, вимоги до розкриття інформації та поступове включення кліматичних і екологічних ризиків у пруденційне регулювання. Європейський центральний банк у своєму керівництві зазначає, що банки мають враховувати кліматичні й екологічні ризики як драйвери наявних категорій ризику під час формування бізнес-стратегії, системи управління та ризик-менеджменту, а також посилювати прозорість розкриття відповідних даних [12].

Для українського банківського сектору інституційно-регуляторний канал особливо важливий у зв'язку з позицією Національного банку України. У Білій книзі з управління екологічними, соціальними та управлінськими ризиками у фінансовому секторі НБУ визначає орієнтири інтеграції ESG-ризиків у діяльність фінансових установ та акцентує на необхідності належного управління, внутрішнього контролю, управління ризиками, розкриття інформації, оцінювання ESG-профілю клієнтів, запобігання «зеленому камуфляжу», а також антикорупційних і антишахрайських заходів [13]. У цьому контексті заходи, запропоновані НБУ, доцільно розглядати як практичне регуляторне підтвердження наведених каналів: належне управління, внутрішній контроль і оцінювання ESG-ризиків посилюють канал ризиків; розкриття інформації підтримує інформаційний канал; оцінювання ESG-профілю клієнтів впливає на якість кредитного портфеля; запобігання «зеленому камуфляжу» знижує репутаційні ризики; антикорупційні та антишахрайські заходи зміцнюють управлінський контур фінансової стійкості.

Загалом запропоновані канали демонструють, що ESG-фактори впливають на фінансову стійкість банку не ізольовано, а як взаємопов'язана система. Водночас вплив ESG не варто трактувати як автоматично позитивний: окремі дослідження фіксують можливий короткостроковий негативний ефект ESG-активностей на прибутковість, що пояснюється витратами на впровадження, звітність, управлінські зміни та адаптацію бізнес-процесів [1].

Отже, ESG-фактори можуть виступати як джерелом підвищення фінансової стійкості, так і додатковим навантаженням для банку у разі формального, фрагментарного або витратного впровадження. Тому ключовою умовою позитивного впливу ESG на фінансову стійкість є не формальна наявність ESG-політик, а їх реальна інтеграція у кредитний процес, управління ризиками, стратегічне планування, систему внутрішнього контролю та розкриття інформації.

Висновки. ESG-фактори впливають на фінансову стійкість банку через сукупність

взаємопов'язаних каналів, що охоплюють зниження ризиків, підвищення прозорості, покращення доступу до фінансових ресурсів, зростання ефективності діяльності, посилення адаптивності до зовнішніх шоків і дотримання вимог сталого фінансування. Їхній вплив має опосередкований характер і проявляється через покращення якості управлінських рішень, зміну ризик-профілю банку, стабілізацію ресурсної бази, зниження вартості капіталу, зміцнення довіри стейкхолдерів та підвищення здатності банку підтримувати стабільну діяльність у довгостроковій перспективі.

Водночас позитивний вплив ESG-підходів на фінансову стійкість банку не є автоматичним. Він залежить від глибини інтеграції ESG-факторів у кредитний аналіз, ризик-менеджмент, корпоративне управління, стратегічне планування, внутрішній контроль і систему розкриття інформації про ESG-ризиків. Саме системна, а не формальна імплементація ESG¹-підходів дозволяє банку використовувати нефінансові фактори як інструмент зміцнення фінансової стійкості в умовах трансформації системи сталого фінансування.

Література

1. Pyka I., Karkowska R., Nocoń A. ESG activities and their influence on commercial banks' profitability and financial stability. *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation*. 2025. Vol. 21, No. 4. P. 54–75. DOI: <https://doi.org/10.7341/20252143> (дата звернення: 24.04.2026).
2. Hamidjaya R. P., Danarsari D. N. Assessing the impact of liquidity creation, ESG performance, and ESG regulation on banking stability. *Cogent Economics and Finance*. 2026. Vol. 14, No. 1. Article 2628371. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2026.2628371> (дата звернення: 24.04.2026).
3. Huang J., Hsieh S.-L., Wang J. Sustainability disclosure and bank liquidity risk: evidence from global banking sector. *The North American Journal of Economics and Finance*. 2026. Vol. 83. Article 102582. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.najef.2026.102582> (дата звернення: 24.04.2026).
4. Doan A. T., Tran A. T., Tran H. S., Nguyen C. T. ESG Performance and Capital Costs in Banking: The Moderating Role of Trade Freedom in Sustainable Development. *Business Strategy & Development*. 2025. Vol. 8, No. 4. Article e70259. DOI: <https://doi.org/10.1002/bsd.7.70259> (дата звернення: 24.04.2026).
5. Ma A., Shamsudin M. N., Habibullah M. S. Effects of environmental, social, and governance adoption on Chinese listed commercial banks performance with the roles of green innovation and ownership structure. *International Review of Financial Analysis*. 2026. Vol. 110. Article 104810. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2025.104810> (дата звернення: 24.04.2026).
6. Bruno E., Pistolesi F., Teti E. Cybersecurity policy, ESG and operational risk: A virtuous relationship to improve banks' performance. *International Review of Economics & Finance*. 2025. Vol. 99. Article 104053. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.iref.2025.104053> (дата звернення: 24.04.2026).
7. Alam A. W., Farjana A., Sanchez B., Banna H. The ESG-insurance: Unraveling the interlinkage among policy uncertainty, ESG practices, and bank efficiency. *Sustainable Futures*. 2025. Vol. 10. Article 101544. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sfr.2025.101544> (дата звернення: 24.04.2026).
8. Bolton P., Despres M., Pereira da Silva L. A., Samama F., Svartzman R. *The green swan: Central banking and financial stability in the age of climate change*. Basel: Bank for International Settlements, 2020. URL: <https://www.bis.org/publ/othp31.htm> (дата звернення: 24.04.2026).
9. Бондаренко Л. ESG-банківництво в Україні та світі: виклики та новітні тренди. *Економіка та суспільство*. 2025. № 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-15> (дата звернення: 24.04.2026).
10. Кльоба Л. Г., Кльоба В. Л., Кльоба Р. Л. Вплив ESG-ризиків на діяльність банків. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.5.148> (дата звернення: 24.04.2026).
11. Руда О. Л., Марценюк О. В. ESG-банківництво в Україні як фактор стійкого розвитку фінансової системи. *Ефективна економіка*. 2026. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.4.103> (дата звернення: 24.04.2026).
12. European Central Bank. *Guide on climate-related and environmental risks: Supervisory expectations relating to risk management and disclosure*. Frankfurt am Main: ECB, 2020. URL: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.en.pdf> (дата звернення: 24.04.2026).
13. Національний банк України. *Біла книга з управління екологічними, соціальними та управлінськими (ESG) ризиками у фінансовому секторі*. Київ: НБУ, 2025. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Bila_knyga_2025_fin.pdf?v=17 (дата звернення: 24.04.2026).

Стаття виконана в рамках науково-дослідної теми «Фінансово-інституційне забезпечення сталого відновлення економіки України: ESG-орієнтована модель взаємодії держави, фінансового та реального секторів» (№ д/р 0126U000594), що фінансується за рахунок коштів державного бюджету.

References

1. Pyka I., Karkowska R., Nocoń A. (2025) ESG activities and their influence on commercial banks' profitability and financial stability. *Journal of Entrepreneurship, Management and Innovation*, vol. 21, no. 4, pp. 54–75. DOI: <https://doi.org/10.7341/20252143> (accessed April 24, 2026).
2. Hamidjaya R. P., Danarsari D. N. (2026) Assessing the impact of liquidity creation, ESG performance, and ESG regulation on banking stability. *Cogent Economics and Finance*, vol. 14, no. 1, article 2628371. DOI: <https://doi.org/10.1080/23322039.2026.2628371> (accessed April 24, 2026).
3. Huang J., Hsieh S.-L., Wang J. (2026) Sustainability disclosure and bank liquidity risk: evidence from global banking sector. *The North American Journal of Economics and Finance*, vol. 83, article 102582. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.najef.2026.102582> (accessed April 24, 2026).
4. Doan A. T., Tran A. T., Tran H. S., Nguyen C. T. (2025) ESG Performance and Capital Costs in Banking: The Moderating Role of Trade Freedom in Sustainable Development. *Business Strategy & Development*, vol. 8, no. 4, article e70259. DOI: <https://doi.org/10.1002/bsd2.70259> (accessed April 24, 2026).
5. Ma A., Shamsudin M. N., Habibullah M. S. (2026) Effects of environmental, social, and governance adoption on Chinese listed commercial banks performance with the roles of green innovation and ownership structure. *International Review of Financial Analysis*, vol. 110, article 104810. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2025.104810> (accessed April 24, 2026).
6. Bruno E., Pistolesi F., Teti E. (2025) Cybersecurity policy, ESG and operational risk: A virtuous relationship to improve banks' performance. *International Review of Economics & Finance*, vol. 99, article 104053. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.iref.2025.104053> (accessed April 24, 2026).
7. Alam A. W., Farjana A., Sanchez B., Banna H. (2025) The ESG-insurance: Unraveling the interlinkage among policy uncertainty, ESG practices, and bank efficiency. *Sustainable Futures*, vol. 10, article 101544. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sftr.2025.101544> (accessed April 24, 2026).
8. Bolton P., Despres M., Pereira da Silva L. A., Samama F., Svartzman R. (2020) *The green swan: Central banking and financial stability in the age of climate change*. Basel: Bank for International Settlements. Available at: <https://www.bis.org/publ/othp31.htm> (accessed April 24, 2026).
9. Bondarenko L. (2025) ESG-bankivnytstvo v Ukraini ta sviti: vyklyky ta novitni trendy [ESG banking in Ukraine and the world: challenges and latest trends]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-15> (accessed April 24, 2026).
10. Kloba L. H., Kloba V. L., Kloba R. L. (2025) Vplyv ESG-ryzykiv na diialnist bankiv [The impact of ESG risks on banks' activities]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 5. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.5.148> (accessed April 24, 2026).
11. Ruda O. L., Martseniuk O. V. (2026) ESG-bankivnytstvo v Ukraini yak faktor stiikoho rozvytku finansovoi systemy [ESG banking in Ukraine as a factor of sustainable development of the financial system]. *Efektivna ekonomika*, no. 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.4.103> (accessed April 24, 2026).
12. European Central Bank (2020) *Guide on climate-related and environmental risks: Supervisory expectations relating to risk management and disclosure*. Frankfurt am Main: ECB. Available at: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.202011finalguideonclimate-relatedandenvironmentalrisks~58213f6564.en.pdf> (accessed April 24, 2026).
13. Natsionalnyi bank Ukrainy (2025) *Bila knyha z upravlinnia ekolohichnymy, sotsialnymy ta upravlynskymy (ESG) ryzykamy u finansovomu sektori* [White paper on environmental, social and governance (ESG) risk management in the financial sector]. Kyiv: NBU. Available at: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Bila_knyha_2025_fin.pdf?v=17 (accessed April 24, 2026).

Отримано: 24.04.2026

Прийнято до публікації: 10.05.2026

Опубліковано: 15.05.2026